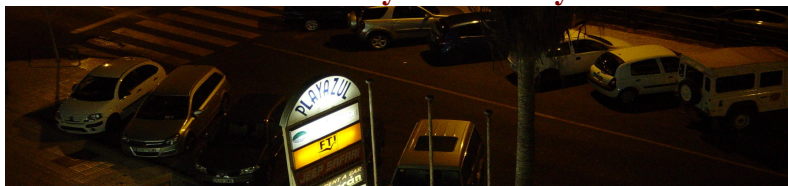

Pico Teide vallutamine.

3. Dets. 2007. Kell 4.30 öösel. Hotell Playa Azul. Playa de las Americas. Tenerife.

hotelli Playa Azul esine

Koguneme autoparklas hotelli ees. Sooja on **18** kraadi, inglased lähevad lauldes pubist koju aga meil on vatipüksid juba jalas ja talvejoped kilekotiga kaenlas.

Kell **4.45** on **Alar, Kirsti, Tiit, Liisi** ja **Tarmo** autos ning me stardime. Sõidame kiirtee TF1 alt läbi ja maantee TF51 hakkab tõusma mägedesse. *Chrysler*'i mootor veab tõusul kindlalt ja järskudes kurvides võtab kummid vahest vilistama sest juba 40 KM/h on mägedes päris suur kiirus. Kuni umbes **1400 m** kõrguseni on serpentiintee ääres lõputud külad ja asulad ning tihtipeale ka tänavavalgustus.

Autoraadiost kõlab tuttavaid lugusid, seltskond on veel unine ning ainsa jutuna tuleb **Alari** suust kommentaare teele veerenud suure seedrikäbi ja mõne auto eest üle tee jooksva jänese kohta. Temperatuur langeb kraad kraadi järel vastavalt kõrguse kasvule ja kui ületame umbes **2190 m** kõrgusel mäekuru siis langeb see miinusesse. Liiklusmärgid tee ääres hoiatavad libeda tee eest kuid asfalt on kuiv ja ohtu pole.

Kell **5.40** teeme peatuse **Teide** oru *viewpointis*, **Los Gigantesesse** viiva teeristi kõrval. Ilm on selge ja tuulevaikne. Selili oleva kuusirbi ja tähtede valguses on selgelt näha ümbritsevate mägede ja ka **Teide** kontuurid. **Suur Vanker** on otse peakohal ja üle laotuse libiseb langev täht. Vaikus on täielik ja külma miinus 2 kraadi. Edasi sõites langeb auto välistemperatuuri näidik, oru kõige madalamasse kohta jõudes, miinus seitsmeni, mispeale see jälle kiiresti tõusma hakkab.

Kell **6.00** jõuame **Teidele** viiva jalgraja (*sendero No.7*) alguspunkti, kus seisavad pimedas juba mõned autod, mille meeskonnad on meist varem startinud. Kiired ettevalmistused, varustuse kontroll ning kell **6.10** alustame jalgsitõusu **Hispaania Kuningriigi** kõrgeimasse tippu siit, **2350 m** kõrguselt.

Alguses on rada põhimõtteliselt autotee, mille varsti sulgeb massiivne metallist tõkkepuu. Ronime selle alt läbi ja jätkame rännakut. Vulkaanituhast ja telliskivipuru meenutavast laavaklibust tee krudiseb jalge all ja on taevakehade valguses hästi nähtav. Ainult umbes rusikasuurusi teel olevaid kive ei erista silm pimedas hästi ja jala alla sattudes löövad need sammu pidevalt segi. Temperatuur on umbes 5 kraadi ja aegajalt kannavad kerged tuuleiilid meie sõõrmetesse ka alt rannikult, tõusvate õhuvoogudega kerkinud, tõelist troopikahõngu. Talvevarustuses on pisut palav ja hõre õhk ajab hingeldama ka mõõduka sammu juures. **Kirsti** on meist maha jäänud ja teeb esimese loobumiskatse, mille me nullime pakkumisega pisut aeglasemale tempole, kuid saja meetri pärsi loobub ta lõplikult ja pöördub tagasi autode juurde. Meie liigume edasi. Rada joonistab suuri serpentiinikaari, mida me otse lõikamisega lühendada püüame aga see osutub mõttetuks energiaraiskamiseks kuna lahtisel kiviklibul järsust nõlvast üles tõusta on palju raskem. Pikkamisi hakkab koitma, pilved on meist ammu allpool ja läbi nende kumav kommikuvalgus muudab vulkaani idapoolse nõlva punaseks. Teeme grupipildi ja läheme edasi. Kell on **7.20** seega oleme kõndinud juba **1** tund ja **10** minutit.

Koidik Teide nölval

Kell **7.40** jõuame kohani, kus mõõdukas tõus lõpeb ja meie ees on järsk nölv. Raja alguses oleva infotahvli järgi on siin kõrgus umbes **2850 m** ja me oleme käinud **4,8 KM**. Päike on nüüd täielikult tõusnud, meie eest varjab teda idasse jääv küngas aga **Teide** suur nölv on ikka veel madala päikese kiirtest erepunane. Enne järsu tõusu algust tekitab meis mõningast segadust rajaviit, mis näitab otse vastassuunas kui oleks loogiline. Teeme **Tiiduga** väikese rännaku näidatud suunas, kuid see rada lookleb ikkagi idass jääva künka otsa ja osutub umbteeks. Umbes kell **7.55** alustame tõusu vulkaani järsul nölval. Rada on laava ja vulkaanituhaga sama värvi ja peale esimest nähtavat kümnet meetrit kaob see lihtsalt maastikku. Päike on nüüd juba kõrgemal ja vulkaani punane värvus asendub tavapäraste pruunide ja hallikate toonidega. Peale mõningast tõusu jõuame kell **8.30** esimesele väikesele horisontaalsele astangule nölval. Ümberringi on marsimaastik aga kasvab veel üksikuid taimi. Ida poole vaadates avaneb võimas vaade eemal olevale madalamale mäeahelikule, millest pilvevaip nagu mingi liustik üle voolab ja seal on näha ka **Tenerife** observatoorium, mis asub **2400 m** kõrgusel.

Peale lühikest puhkust läheme edasi. **Liisi** teeb esimese loobumiskatse kuid hüüdlause „võitle võitle Liisi“ annab talle jõudu juurde.

Järgneb **1,5** tundi tõusu, võitlust iseenda ja õhupuudusega. **Teide** tippu ei ole me veel kordagi näinud sest seda varjab järsk ja laavavalle täis nölv. Aga alla vaadates on näha, et oleme ikka palju kõrgemal kui enne. Rada on vahest kivine, vahest sile ja mõnel korral tekib ka kahtlus, et kuhu edasi astuda aga üldiselt on rada väga hea. Ilma rajameistrite tööta oleks sinne laavamaastik täiesti läbimatu. Nad on siin nölval, ilma tehnikat kasutamata, nihutatud tonne kaaluvaid rahne. Ju on see aastatepikkuse töö tulemus.

Puhkepausidel võib nautida täielikku vaikust täielikus kõrbes, kus kivid ei kasva isegi samblikku mitte. Kui ka kusagil on tuul siis siin mäeküljel on vaikus. Kostub rohutirtsude siristamist, kuid see osutub siiski vererõhu tekitatud heliks kõrvades. Päeva soojenedes lendab üks eksinud porikärbes paar tiiru ümber minu ja laskub siis kivile puhkama. Üksikuid matkajate grupe möödub meist tõusul ja tuleb ka vastu aja jooksul. Kostub saksa ja inglise keelset juttu. Aga vähemalt tõusul olevad ronijad palju ei räägi sest on niigi raske.

Kell **10.00** jõuame **refugio Altavista** nimelisse kohta (**3260 m** merepinnast) ja see osutub mägimajakaseks, mida matkajatel on arvatavasti võimalik rentida. Päris hea mõte

oleks öö siin mägedes veeta. Sellisesse kohta ehitamine ja vajalikuga varustamine ei ole küll vast kerge olnud. Elektrit toodab kõrvalolev päikesepatarei ja maja taha kaljusse ehitatud mingisugune reservuaar kogub arvatavasti lumesulavett kevadel. Maja korsten on tahmane, mis annab tunnistust küttekolde ja võibolla isegi sauna olemasolust. Küttepuud tuleb ikkagi seljas, mööda mägirada, kohale tassida.

Küsimine maja uksest askeldavatelt kohalikelt kõrguse kohta. Nad joonistavad sõrmega õhku numbreid, kuna ei räägi inglise keelt.

Istume maha, sööme **Liisi** seljakotist mõned kaasasolnud apelsinid, teeme pilti ja kell **10.10** jätkame tõusu. Oleme teel olnud **4** tundi.

Järgneb **50** minutit rasket tõusu, kus iga rajal oleva laavavalli tippu rühkides on lootus, et selle tagant hakkavad paistma juba mingid elu märgid aga paraku tuleb nähtavale uus laavahunnik, mis tuleb ületada.

Vahepeal vaatan, et mobiililevi on täiesti olemas ja helistan **Alarile** ning saan teada, et nad on koos **Tiiduga** juba umbes **3568 m** kõrgusel, trossraudtee lõpp punktis.

Kell **11.00** ilmub **Teide** tipp lõpuks nähtavale ja tundub nii ligidal, et sealolevad kivid juba paistavad. See annab jõudu juurde kuid need on vist ainult väga suured kivid mis paistavad. Sellest saame aru veel ligi **tund** aega kestval raskel ronimisel enne kui päris tipu jalamile lõuame.

Siis, kell **12.00**, jõuame nii kõrgele, et ümberringi on äkki palju rahvast. Rada number **7** lõpeb ametlikult **La Rambleta viewpointis**, vaatega põhjarannikule. Edasi liikudes tee isegi laskub veidikene nagu ka eelnevalt mäe fotosid uurides võis ennustada. Peale pikka tõusu on iga samm allapoole lausa kingituseks.

Hulk eri vanusest ja rahvustest turiste on sõitnud turismibussiga **Teide** rahvusparki, tõusnud trossraudteega **3568 m** kõrgusele ja uudistavad nüüd siin ringi. Kohtume ka üheksat enda kaaslast, kes tulid samuti üles tõstukiga. Turistid on üsna tavalistes ja õhukestes rõivastes, vastupidiselt meile, jalgsitõusnuile. Talverõivastes on palav sest ilm on ilus, päike paistab ja tuult kohati kaljude varjus polegi. Hiljem, veel **150 m** päris vulkaanitippu tõusnuina selgub, et paksudest rõivastest on ikka kasu. Võime seal ligi pool tundi pilte teha ja ümbrust imetleda ilma et külm oleks. Aga vastupidiselt meie eelinfole valitsevad täna ka absoluutses tipus siiski plusskraadid.

Mäevalvurid kontrollivad dokumente

Viimased 150 m tõusu absoluutsesse tippu

Peale pikemat puhkust alustame **Teide** absoluutse tipu võtmist kell **12.45**. Enne seda sulgevad raja kaks mäevalvurit, kes kontrollivad väga hoolikalt dokumente ja mäelubasid ning ütlevad, et nende juures tagasi peame olema **tunni** ja **10** minuti pärast. **Tiit**, kellel meie hulgast ainsana mäeluba puudub, tippu ei pääsegi.

Jalgrada (*sendero* **No. 10**) siin on veel kapitaalsemalt ehitatud kui allpool. Õhk on tõustes küll iga 10 sammu järel otsas ja tuleb mõneks hetkeks peatuda aga vaated on suurepäraseks ja käsi haarab tihti fotokaamera järele. Tõus on ka järsk ja tippu pole näha. Tuuleiilid muutuvad kohati väga tugevaks. Ühel puhkepeatusel, mil vahetan fotoaparaadi mälukaarti, kuulen **Alari** häält ja saan aru et olengi praktiliselt tipus, ainult et veel kraatri lõunapoolsel, natuke madalamal küljel. Väävliving mida oli juba varem tunda on siin eriti tugev. Kraater ise on aga suure vulkaani kohta üllatavalt väike.

Kell 13.30 olen tipus. 3718 m. Pico Teide on tehtud. Aega kulus kokku 7 tundi 20 minutit, plus poolteist tundi autosõitu öösel. Jalgraja pikkus kokku 10,7 KM ja meie võetud kõrguste vahe 1,4 KM.

Vaade on nagu lennukiaknast. Pilved on kaugel all ja varjavad täna saare rannikualad. Eemalt paistavad üle pilvede **La Gomera** ja **La Palma** saared. Teeme pilte ja vaatleme ümbrust ning väike „Vana Tallinna“ pudel lastakse ringi käima. Peale meie grupi on tipus veel 6 – 7 inimest. Siin on tõesti üsna kitsas ja tipp on piisavalt järskude külgedega, et kui keegi libastuks ja mõned meetrid allapoole kukuks siis poleks teda nähagi. Välisküljele on tippu piirdeks pandud raudkett, kraatri poolt ääristavad seda looduslikud kivirahnud, mis küll kohati varisemisohhtlikud tunduvad. Kraatri sisemus on väävlist kollakasvioletne ja väävlisuitsu tõuseb nii kraatri seest kui ka kohati väliskülgedel olevatest pragudest.

Osa aastast on **Teide** kaetud lume ja jääga aga kraater ja selle lähiümbrus on vulkaanilise soojuse tõttu alati lumest vaba.

Pico Teide

Hispaania kõrgeim tipp

Kell **13.55** kinnitame kaasasolnud väikese trikoloori **Teide** tipus olevasse kaljuprakku ja alustame laskumist.

Nii lihtne see oligi !

Teide või selle ümbruse ja muidugi ka kogu Tenerife saarega käisid tutvumas 15 inimest : Kirsti, Liisi, Alar, Dagmar, Jesper, Monika, Tiit, Leelo, Tarmo, Heidi, Agnes, Guido, Marika, Aimi, Lauri.

Täpp (Tarmo) 2007.

Tenerife

Kanaari saared

Hispaania